

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Plettz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hova a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21 szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 3 „
Egy hónapra ———— 1 „
— Egyes szám ára 5 fill —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1901.

XXX. évfolyam. 93. szám.

Kedd, április 23

Tűzoltóink és a város.

Nagybecskerek, április 23.

A nagybecskereki önkéntes tűzoltó-egylet, melynek dicsegetés működéséről ismételtelen szó esett e helyen, egy kérelemmel fordult a városi képviselőtestülethez. Az egylet ugyanis deficittel dolgozik s most azt kéri a várostól, hogy az eddigi 4000 koronányi évi segélyt emelje fel ötezerre. Semmi kétség, hogy ezt a jogos kérelmet a város polgársága örömmel teljesíti, mert hiszen nincs méltányos ember, aki el ne ismerné, hogy a mi tűzoltóink a legönzetlenebb módon, páratlan áldozatkészséggel felelnek meg elvállalt nehéz kötelezettségüknek.

A kérvény teljes szövegében így hangzik:

Tekintetes városi képviselőtestület!

A nagybecskereki önkéntes tűzoltó egyesület több mint harminc évvel ezelőtt, vagyis 1867-ben alapított. Polgárságunk idősebb tagjai bizonyára visszaemlékeznek azon lelkesedésre, mellyel annak idejében az önkéntes tűzoltóság eszméje felkaroltatott, ami abban is nyilvánult, hogy nemcsak a polgárok legelőkelőbbjei, mint működő tagok léptek be az egyesületbe, úgy, hogy azoknak száma több száz tagra rugott, hanem anyagiilag is támogattott az egyesület, a mennyiben azelőtt 700—800 pártoló tagja volt. Ilyen viszonyok mellett a nagybecskereki önkéntes tűzoltó egyesület már kezdetől fogva kedvező kilátással kezdte meg működését és a tapasztalat megmutatta, hogy a remények, melyek az egyesület működéséhez fűződtek, teljes mértékben beváltak.

Az önkéntes tűzoltó-egyesület működése — amint ezt már neve is mutatja — a polgárság szabadakaratu társulati tevékenységén alapulván, közvetlenül magánérdekeknek szolgál ugyan, azonban ezen magánérdekeknek valódi vagy eszményi összessége kiváló fontosságú közérdeket képvisel. Ezen szempont az, amely városunk

képviselőtestületét már kezdetől fogva vezérelte, miután az önkéntes tűzoltó-egyesületet mindig mint általános érdekű közintézményt megbecsülvén, azt anyagiilag is támogatta, annak számára szükségelt helyiséget és gyakorló-teret átengedte, a tűzoltó szereknek beszerzését előmozdította stb.

Az önkéntes tűzoltó egyesületnek ügye azonban városunkban az idők folyamán nagy átalakuláson ment keresztül. Miután ugyanis kitént, hogy a tűzoltóság működése igen igen komoly feladatot képez, amely az egyes részéről sokszor nagy önmegtágadást, buzgalmat, sőt anyagi áldozatokat is igényel, akkor a kezdetben felángolt lelkesedés lassankint lelohadni kezdett és az önkéntes tűzoltó-egyesület nemcsak működő, hanem pártoló tagjainak sorai mindinkább megritkultak.

A viszonyok ezen külső alakulataival szemben az önkéntes tűzoltó-egyesület belterjes irányban igen kedvezőleg fejlődött, a megapadt magukra vállalt kötelezettségüknek és a tűzoltás körül időközben oly ügyességet és szakavatottságot sajátítottak el, amely országos tekintélyeknek elismerését vívta ki. E mellett nem hagyható figyelmen kívül, hogy a csekély anyagi támogatás mellett a többnyire szegényebb sorsu polgárokból álló tűzoltók feladatuk teljesítése körül nemcsak egészségüket és életüket kockáztatják, hanem számtalanszor éjjeli nyugodalmukat áldozák fel és szerény anyagi helyzetükkel szemben nagy anyagi terheket is viselnek.

Ezidő szerint az egylet bizonyos mérvű válságos helyzetbe jutott annyiban, hogy nem képes többé pénzületi szükségleteit saját erejéből fedezni. Ugyanis egyesületünk azon célból, hogy a városi polgárságot érhető nagyobb és veszedelmesebb mérvű tüzesetekkel is hatályljal megküzdhesen, egy gőzszivattyúval ellátott tüzi fecskendő is szerzett be 20.000 korona értékben, több évi részletfizetésre, ami csak ugy volt lehetséges, hogy szegény sorsu tagjaink lemondtak az örségi szolgálatért járó 1 korona díjról

és az e címen megtakarított összeg fordítottat a gőzszivattyu árának kifizetésére. Ezen a címen ki lett fizetve eddigelé 18.000 korona és ezen áldozat a tagok részéről tulajdonképpen közvetlenül a város javára esik, miután a tűzoltó-szerek ily nagy értékű szaporulata mellett a város leltári vagyona hason nagyságu összeggel gyarapodott.

A folyó 1901. évi költségvetés tárgyalása alkalmával kitént, hogy szemben az egyesület által viselendő terhekkal, az egylet nemcsak a hátralékos részletet nem képes fizetni a gőzszivattyu után, hanem folyó kiadásai is hiányt tüntetnek fel. Ily körülmények között közgyűlésünk elhatározta, hogy a városhoz, mint természetes támogatójához fordul segélyért. Ezen segély összege a város által fizetett rendes évi 4000 koronányi segélyösszegeon kívül a % alatt bemutatott költségvetésben kiténtetett hiánnyal felérő 2267 korona 58 fillért tenne ki egyszer s mindenkorra. Mivel azonban a tűzoltó-egyesület, mint említettett, folyó szükségletei sem fedezhetők a rendes jövedelmekkel, ez okból más jövedelmi forrás hiányában a városi évi rendes segélynek felemeléseért kell folyamodnunk, úgy, hogy a 4000 korona évi segély 5000 koronára emeltetnék fel.

Tekintetes képviselőtestület! Jól tudjuk, hogy a város anyagi helyzete igen súlyos, hiszen mink is polgárai vagyunk a városnak, mi is részt veszünk a közös terhek viselésében. Hogy mégis a fenti kérelemmel a városhoz fordulunk, ennek oka a szükséghelyzetben fekszik és itt egy nagy közérdek kielégítéséről van szó. Ugyanis, a mennyiben az önkéntes tűzoltó-egyesületnek további fennállása kétségessé válnék, könnyen megtörténhetik, hogy az egyesület feloszlik, mely esetben a fennálló törvény értelmében a város lenne kénytelen rendes fizetéses tűzoltóságot létesíteni. Hogy ezen városi tűzoltóság mennyibe kerülne, ezt nagyjából a következőkben akarjuk kimutatni.

A legcsekélyebb szükségletet számításba

A „TORONTÁL“ tárcája.

A hintaló.

I.

Bedördül a tölgykapu szárnya,
Be van csukva a bérkaszárnya.
Szük udvarába holdsugár
Mint egy mély kutba, kukucsál.
Fenekén busan hallgat a setéség.
A folyósókról eltűnt a cselédség,
Az irigylendő, vig rabszolgahad,
Akiknek élte könnyebb, boldogabb,
Mint sok, sok gazdái a Babilon toronyba,
Vergődve tépő, tébolyító gondba . . .
A színházból később jönnek haza,
S majd hajnalját a korhelyek hada,
A házmaster most lop álmat az éjtől,
Lassankint minden ablak elsötétül,
Csak egy kicsiny lakásban vannak ébren . . .

Fiúcska alszik anyja hű ölében,
A lámpa is oly fáradt, beteg, álmos,
Nem vidáman ragyog a vacsorához.
Máskor olyan kapós a lakoma;
Ma érintetlen a sült burgonya!
Lehajta gondterhes fejt a férfi —
A nő se tud vigaszt rebegni neki,
Szava mint temetői szél, sóhajto:
„Holnap hát jő a végrehajtó . . .“
Es szól a férfi: „A várost bejártam,
Az ördögnek is térdén kunyoráltam.
Eladtam volna a lelkem, a testem,
Hogy azt a pénzt elteremtsem.
A szegényen mart, majd elkopott a lábam, —
S minden hiában, — jaj, hogy mindhiában!

Elviszik holnap mindenünk,
Mi lesz velünk, nagy ég, mi lesz velünk!
S a feleség mit tud felelni rája?
Kitörő könnyeit szívébe zárja,
Hogy férje szíve még jobban ne fájjon,
S ne hagyja el fiát az angyal-álmom . . .
Titokban téved csak a szemelopva,
A drága, kedves butorokra . . .

Ó Krözusai mérhetlen vagyonnak,
Boldog urai büszke hatalomnak,
Ha rátok tör a szerencse szeszélye
Es letaszit az oromról a mélybe;
Ha kirabol egy röpke pillanat,
S kincseitekért koldusbotot ad:
Nézzétek ezt az árva családot
S mosolyal túrjáték tragédiátok!
A veszteségték ahhoz mind kevés,
Hogy mit pusztit el itt — egy árverés!
Szegény embernek minden butora,
Bármily kopott és ócska, rozoga;
Mind egy egy fényes diadalmi jel:
Az élet harcán aratott siker!
Küzd a szegény az élet szörnyű harcán,
Roskaszit a járom, sorvasztja a napszám:
Es álma nem kincs pazar jutalom:
Az álma egy szép, új almárium . . .
Oszlopot rakni győzelmes Trajánának,
Dicső dolog, — zengik a dalnokok,
Ki egy fészket berendez magának:
Hadd zengjem én a szegény irnokot!
Ha tarka képek függnek a falon;
E fényűzését is magasztalom:
Othona gyö-géd becézése ez,
Poézis — amit részletekre vesz . . .
Hát az öreg ingaóra?
Mélabus dalt tudok róla . . .
Kinézték a kirakatba:

Mesés árát kuporgatva.
S hányszor elment szénre, fára,
A jó ingaóra ára!
S mikor végre megvehették:
Az volt ám még az ünnepség!
Mintha élne, ugy becéztek,
Hallgatták a ketyegését.
Szólt a férfi: „Édes párom,
Ugy gondolom, ez csak álom!“
S szólt az asszony: „Jó az Isten
Csak tovább is megsegítsen!“
S ugy megsírtak mind a ketten,
Tulboldogan, önfeledten . . .
Öreg óra, ingaóra —
Úss ma nekik bucsuszóra! . . .
S most, mikor oly riasztó a jövő,
Férjéhez újra így susog a nő:
„Ne félj, uram, majd megsegít az Isten!“
S vadul kiált a férfi: „Aki nincsen?“

S az Ur, ki til e küzdő föld felett,
Ki csupa bünbocsátó szeretet,
Kinek jelképe a mártir-kereszt:
Bizony nem róija bünül néki ezt!

II.

A hajnalsugár varázsvesszeje
Megérinti az alvó Babyfont.
S egyszerre nyüzsgő élet száll bele,
Munkába áll — de nem! — munkába ront!
Egy házban itt nagyobb a lárma,
Mint tiz faluba, tiz határba!
De itt ami fölver, a zürzavar,
Nem a szelid hajnali dal!
Csattog a műhely, kocsi robog, —
Oly süket, oly rideg ez a robot!
Csengő harangzó, pitypalatty —
Itt csak a naivok álma vagy!

véve, okvetlenül legalább 20 állandó tűzoltót kellene alkalmazni. Hogyha egy állandóan alkalmazott tűzoltónak fizetését csakis évi 700 koronával vesszük, ez kitenne 14.000 koronát ruhaszükséglet egyénenként 160 korona . . . . . 3200 "
egy parancsnok fizetése . . . . . 1600 "
2 szolga fizetése . . . . . 1200 "
2 toronyőr fizetése . . . . . 1056 "
dologi kiadások . . . . . 1000 "
összesen . 22.056 korona.

Megjegyezzük, hogy ez a minimum, miután tapasztalataink szerint 20 tűzoltó alig lenne képes a teendőket elvégezni és már ezen számítás mellett is a városnak eddigi kiadásai megnégyeserednének.

A fenti kifejtés alapján azon kéréssel fordulunk a tekintetes képviselőtestülethez, hogy az 1901. évi költségvetésünkben mutatkozó hiány fedezésére a rendes évi 4000 korona segélyen túl 2267 korona 58 fillér rendkívüli segélyt egyletünknek megszavazni, ezenkívül a 4000 korona rendes évi segélyt 5000 koronára felemelni méltóztatassék.

Kelt Nagybecskereken, 1901. évi április hó 9-én.

Rónay,
testületi elnök.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) min-tennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére keiden és pénteken délután 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon este 6-tól 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

Május 14. Tavasz közgyűlés.
" 14. D. u. közig. biz. ülés.

Szent György napja. A sárkányölő Szent György napja arról nevezetes, hogy egy órával kitolja az időt. Az esti harangzó ugyanis máttól kezdve 7 óra helyett nyolckor fog megkondulni. Jó lesz ügyelni mindazoknak akik csak hétig kapnak „kimenőt”, mert nagyon elavult fogásnak tartják ma már azt a menéséget, hogy az esti harangozást vártuk. Miskolcban városunkban csak néhány kedélyes társaságban vesznek tudomást erről a napról, mint egy pár jó cimborá névnapjáról. Sajátságos, mennyire ritkává lett a György név. Alig találkozzunk egy-két Gynrival, Gyurkával az ismerősünk között. Pedig a Rákóczy György neve szép név, kedves név, híres név. A Györgyök legtöbb jellemvonása a kedélyesség. Amikor gyermekek

nek irunk verset, mesét: Gyurinak kereszteljük a legkőpébb szereplőt és nem is valamire való népssimű az, melynek nincs Gyuricája. Persze, mert hát a falu még hívebb ehhez a névhez, különösen a felsővidéken, a Gyurók hozájában. A magyarul tanuló francia bonnet ott kinezak ezzel a klasszikus mondattal: „Gyere Gyuri gyorsan gyujts gyertyát!” Es ott még egy más nagy jelentősége is van a holnapi napnak: A cselédszegődések faluhelyen Szent György-naptól Mindenszentekig, vagy pedig Mindenszentektől Szent György napjáig kötetnek. Holnap tehát saraglyás szekerre kerülnek a tulipános ládák és a pirosesikos abroszba kötött butyrok s az országutakon szebetalálkoznak a gazdát cserélő Borcsák, Marcsák, Julesák, meg a Jancsik, Jósák, Pisták, no meg a Gyurkák is, mert azért, hogy a nevük napja van, nekik is csak ugykiteszik a sürtiket, mint a többinek, ha nem becsülik meg magukat.

A csendőrség köréből. Lenárt József hadnagy, a pancsovai csendőrszaksz vezetője Szegedre helyeztetett át. Helyébe Mráz Henrik hadapród tiszthelyettest küldte felettes hatósága Pancsovára.

Az országos vörös kereszt egylet torontál-megyei választmánya f. hó 21-én tartott ülésén, amelyen Rónay Jenőné, Demkó Pálné, Steinitzer Géza, Weisz Izidor lovag, Botka Béla és Keresztes Aladár vettek részt, sajnálattal vették tudomásul Vécsey Istvánné lemondását, aki agykorára való tekintettel fölmentését kérte. A lemondást tudomásul véve, a távozonak köszönetet szavazott a választmány. Több fiók-egylet számadása rendben levőknek találtatván, jóváhagyólag tudomásul vétettek. A Rudolf-alap gyarapítására, mely a kórházakból elbocsátott üdülők felszélyezését tüzte ki célul, 300 darab persely szétosztása határozatot el, amelyek a vármegye községeibe fognak szétküldetni. Egy folyamodónak 50 korona segély szavaztatott meg. Hasonlóképpen az Iskolagyermekbarát egyesületnek szintén 50 koronát szavaztak meg. Az országos központi gyűlésre a választmány képviselőjében Demkó Pál orsz. képviselő kéretett fel.

Áthelyezés. A m. kir. igazságügy miniszter Mutits Emil alibunári kir. járásbírósi irnokot a pancsovai kir. járásbíróshoz helyezte át.

Jubiláló lelkészek. A csanádi egyházmegyében az idén hat lelkész ünnepli föl szentelésének negyedszázados jubileumát, akiket még 1876-ban szentelt pappá Németh József püspök. A jubiláló lelkészek a következők: Eszes István (Nagy Kamarás), Fodor Imre (Gyula Varsánd), Káplár Mihály

(Német-Cernya), Kovács János (Temesvár, Erzsébetváros), Mauró József (Csermő) és Láng Mihály (Német Szt. Péter.)

Tolvaj művész. Szombati számunkban megirtuk volt, hogy Veres Andor festő művész (?) Bodnár Sándor melencei segédjegyzőt meglopta és ennek következtében a szegedi rendőrség a pályaudvaron letartóztatta. A megtévedt fiatal emberről csakugyan megtalálták az emlékül elvitt aranyékszereket és mivel állandó tartózkodási helyét nem tudta igazolni, tegnap át-kísérték Veres Andort a nagybecskereki kir. törvényszék fogházába, ahol ügyének letárgyalásáig fogva marad.

Betörés. Megirtuk volt nemrégiben, hogy a Szvoboda Máriának tulajdonát képező Váralkúti utcai házában szobátüz volt. Mint a vizsgálat kiderítette, a szobátüz gyujtogatás folytán keletkezett, amennyiben a tűzesetet megelőzőleg betörők tettek a lakásban látogatást, akik 480 korona készpénzt és több értékes ékszert vittek magukkal és a nyomozás félrevezetése szem-pontjából őt gyujtották föl a szobát, amelynek egy ruhaszekrény, tükrök és egy ajtófélfá estek áldozatul. Az ismeretlen betörő-gyujtogatók kiténének felderítése iránt folyik a nyomozás.

A délmagyarországi tanító-egylet konviktusa f. évi szeptember hó 1-én 40 tanuló részére megnyílik. Hogy hol? az ugyan még nincs eldöntve, mert e felett a július 1-én Dattán tartandó nagygyűlés fog dönteni, de valószínű, hogy a többség Temesvár mellett foglal állást. Ezen konviktusba felvételnek: 1. a délmagyarországi tanító-egylet tagjainak középiskolát látogató fiu-gyermekei; 2. nem egyleti tagoknak középiskolát látogató fiu-gyermekei, ezek között első sorban a községi jegyzők gyermekei. — A konviktusban lesznek a) egész díjas, b) féldíjas (ez idén három) s c) díjmentes helyek (ez idén kettő). Egész díj havonta 20 korona, ami előleges részletekben fizetendő. Féldíjas s díjmentes helyekre csakis egyleti tagok gyermekei tarthatnak igényt. A felvétel iránti kérvények május hó végéig az egylet alelnökéhez, Molnár József pancsovai áll. isk. igazgatóhoz nyújtandók be. A teljes ellátás: élelmezés, mosás és lakásból áll. Felvételi díj címen minden tanuló köteles 10 koronát fizetni. A felvételtől a szülők július hó 10-én értesítve lesznek. Az intézet élén az intézetben lakó gondnok áll, akit a felügyelő bizottság ellenőriz.

Jönnek a zsebmetszők. Mikor még csak hire volt annak, hogy Barnum a maga exotikus csodáival eljön Magyarországra és hozzánk is, akkor valami külföldet járt jóismerőse egy helybeli közkedvelt urnak azt a hirt hozta, hogy jó lesz Barnumék napján óvakodni a zsebtolvajoktól. Mert miként a tengeren járó hajót az éhes halak, ugy követik Barnumékát a zsebmetszők, a külföldi nemzetek legkülönbözőbb rétegeiből. Ezek folyton Barnumék után utaznak, a nyomukban járnak, elválaszthatlanok tőlük, akárcsak a nap-tól az árnyék. Es ez természetes. Olyan nép-áradatban, mely Barnumékhoz mindenfelé tödul, a legalkalmasabb pillanatok fordulnak elő a zsebmetszők számára, akik ilyenkor való-sággal aratnak. Nos, bizonyára Nagybecskerek sem lesz kivétel, minket is szerencsétlenül fog a Barnumékkal együttjáró, bár kevesebb rek-lámmal dolgozó zsebmetszők Sisera-hada. Kö-zönségünknek tehát ajánljuk a május 2-iki lát-ványosságok alkalmából: Ovakodjunk a zsebtolvajoktól!

Kerge és Barnum. Kerge, lapunk e legkelle-metlenebb külső dolgozótársas, megtudván, hogy szer-kesztőnk betegsége folytán hat nap óta nem jár a redak-cióba, szokatlan fesztelenséggel állított be ma reggel a redakcióba

— Barnumról hoztam egy hirt — szólt alázatosan szemtelen mosolylyal.

— Jól van — felelt legtürelmebb munkatársunk.

— Sziveskedjék megírni, hogy Barnumnál van egy állat, amely a farkával eszik.

— Érdekes — csodálkozék munkatársunk, letéven egyszersmind a tollat, ami Béla napján különben is könnyen megmagyarázható dolog.

Kerge ur pedig észrevétlenül elérvén az ajtót, így magyarázta meg a csodát:

— E nevezetes állat pedig a ló. Avagy láttak Önök már lovat fark nélkül enni?

Az utolsó szónál már a kapu aljában volt s így lehetetlen volt megfenyíteni.

Bűnügyi zárlat. Ernst Kristóf ó-bes-senyői lakos cödügyéből kifolyólag csütörtökön sógorának, Picov Bono ó-bessenyői korcsmá-roznak két korcsmáját is bezárták és a pincé-ben talált italokat és árukat zár alá vették. A bűnügyi zárlatot Juhász József kir. járásbíró foganatosította és miután az a gyanu merült fel, hogy Picov a vagyonbukott Ernst Kristófnak áruit elrejtette, a vizsgálat e körülményre is kiterjesztetett. A valkányi csendőrök számos fuvarost, akik az italokat és árukat szállították, ki is hallgattak.

S reggelre kelve, szól a férj:
Mi elmegyünk, fiam, de mit se félj!
A végrehajtó bácsi jönni fog,
S aztán szépen megperdül a dob . . .
Butorunk elviszik — de visszahozzák . . .
Szegény fiacskám — Isten hozzád! . . .

Es összecsókolván a kis fut,
Fut a házaspár, messze, messze fut,
Hiszen nem tudták volna nézni végig;
Hogy kincseiket mint kótyavetyélik!
S a csöpp házörző egyedül maradvá,
A kártyavárat buzgón, vigan rakja.
S ha ráfúj s összedül a büszke ház:
Van ujjongás és tapsolás!
Nőjj fel, fiacskám! mernék rá fogadni:
Kártyaváraid — meg fogod siratni! . . .
Kopognak föl a tőről az ajtó.
Kisértevel jó a végrehjtó;
A legszomorubb vásáron vevők,
Oly érzéketlenek, mint a halottvivők . . .

A kis fiu már oly kíváncsi:
Dobolni mikor kezd a bácsi?
S perdel a dob, tompán perog:
Hogy örvend neki a gyerek!
Oly szomorú pedig a szója,
Mint rög, ha hull a koporsóra . . .
Es fölhangzik a „Senki többet!”
S kiűrül minden szobaszöglet,
S még mind kevés, minden kevés,
Nem telt ki a követelés!
Fürkészve néz szét a hiéna-nép:
A négy fal közt akad-e préda még?
S egy nagyszakállu vén kiált: Hahó!
Hát ez a cifra hintaló?
Nos, egy kettő! Vásárra véle!
Három korona . . . Ki ad többet érte?

S előrohan most a sarokból
S a kis fiúnak zápor könnye csordul,
Megöleli a paripácskát:
„Az Istenért csak ezt ne bántsák!

Lába kesely: a neve Héja —
Apuska vette ajándékba!
A homlokán csillag ragyog —
Ha elviszik: belehalok!”

Arva teremtés, ki segítne rajtad?
A végrehajtó néz merőn és halgat.
Gyereke honn van neki is elég;
Sok kenyéért síró cseléd.
Kell, kell a pénz rubára, iskolakönyvre
Lábbad a szeme sűrű könybe . . .

Szegény ember, hát jó-zivű, botor —
Zsebből egy kis pénzt elővotor.
Az összeghez teszi — éppen kifutja!
„Hintalovacska! it marad fuoska!
Ne pityeregj hát! Aldjon meg az Eg! —
Jerünk, urak! Sok do-gunk van ma még . . .

III.

S fásultan ballag hazá anyja, apja,
S elébük fut a kis legény kacagva:
„Tudják, mi újság? Elmondom mindjárt;
A végrehajtó bácsi már itt járt!
Jöttek vele más, nagyszakállu bácsik;
Elvittek mindent, mind egy lábíg!
De hát ne sirj, anyám, apám!
Nem bánthaták pejparipam!
Hiszen tudáok: táltos fajta;
Meseországba szállok rajta;
Gyi te cocó, meg se állj —
En vagyok a kis király!”

S csillogó szemmel pattan nyeregbe,
Adta huszárra, ejnye be hetyke!
Mellete térdre roskad édes anyja —
Örmkönyvekbe tul a hangja . . .
S melleük térdre rogy a férfi,
Csókolja őket, ahol éri . . .
Vagyonukat már nem is siratják —
Hisz ott hagyták a falovacska!

Sas Ede.

(Temesvári Csermő) és zámunkban művész (?) t meglopta endőrség a vedt fiatal sz emlékül do tartón tegnap át- ereki kir. letárgyal- ben, hogy Váraljai- vizsgálat tán kelet egelőzőleg akik 480 zert vittek ése szem amelynek félfá estek ogatók ki- nozás. konviktusa zére meg- eldöntve, ndó nagy- a több- Ezen kon- ági tanító- u-gyermek- kolát látom- an a kös- sban lesz- rom) u c) Egész díj zletekben re csakis génynt. A végéig az esovai áll. es ellátás: lvételi díj át fizetni. értesítve akó gond- oriz. még csak exotikus zánk is, helybeli jó lesz vajoktól. es halak, a kü- őli. Ezek mukban a nap- an nép- é tódul, elő a való- cskerek tni fog b rek- a. Kö- ki lát- nk a legkelle- gy szer- a redak- reggel a ázatosan társunk. van egy letévén önynea tót, így k önök s így ó-bea- rtókön resmá- pincé- ék. A ásbiró ilt fel, tófnak re is zámos állított-

Hangversenykörut a V. H. O. Sz. javára.
A temesvári áll. tanítóképző-intézet jeles zene- és énekkars, mint értesülünk, Hoós János zene- tanár vezetése alatt pünkösöd után hangverseny körútra indul. A jóhírű zenekar 36 tagból és az énekkar 40 tagból áll. A hangversenyzők műsora klasszikus nivón áll. A többek közt be fogják mutatni a kuruc nótákat is, melyekkel a Temesvárott közelebb tartott hangverseny alkal- mával is nagy hatást arattak. A hangversenyző tanulók, bevételük tiszta jövedelmének felét az orsz. tanítói árvaház, másik felét pedig a V. H. O. Sz. (vidéki hírlapírók orsz. szövetsége) segélyalapja javára juttatja.

Vizbefult emberek. Módosról írják lapunk- nak: Milos Páva 17 éves kisoregyi legény három társával lélekvesztőn átrándult a Temesen a zsibovai pusztára. Itt Jovicza Tódor muzsikussal és Voda Juonnal jól mulattak és elhatározták, hogy visszatérnek a Kis Oregy pusztára. Persze, hogy kissé pityókások is vol- tak. Jovicza a lélekvesztőn kétszerre szerencsésen át is szállított három zsibovai legényt a módosi oldalra. Harmadszor indult neki Milos Pávával és Voda Juonnal. Ennek volt a legdubajabb kedve, úgy, hogy a víz közepén hetvenkedni kezdett, a csolnakot föl akarván fordítani. Bele is bukott a vízbe, a ladik pedig ezáltal oly ingásba jött, hogy Milos Jovicza Tódornak nyakába borult, mindkettőjük vesztére, mert a lélek- vesztő fölborult és ők, mint a balesetet okozó Voda is, a Temesbe fultak. Holtestüket mindez ideig nem sikerült megtalálni. A nagybecskereki ügyészség tettes hiányában a további eljárást bszüntette.

Telepítési bank. A múlt év január havá- ban nagyüzabá-u értekezlet volt a földmivelés- ügyi miniszter vezetése alatt a telepítés ügyé- ben. Az értekezletnek az volt a célja, hogy a szélesebb mederbe terelendő telepítési akció milyen irányokat tűzzön ki és milyen eszközöket karoljon fel. Ennek az értekezletnek alapján a földmivelésügyi miniszteriumban most készül a telepítési törvényjavaslat, mely a telepítési akciónál a magánvállalkozásnak is tág teret nyit. Ez alapon külföldi, főleg francia pénzcsoport egy nagyszabású telepítési bankot akar nálunk létesíteni. Ennek a telepítési banknak az alap- tőkjét 50 millió koronára tervezik és az állam is messzemelő kedvezményeket biztosítana ennek a banknak.

KÖZGAZDASÁG.

Állatbetegségek. A földmivelésügyi mi- niszterium közlése szerint Torontálvármegye területén a következő állatbetegségek észleltettek a legutóbbi időben:

- Lépfene:**
nagyszentmiklósi j. Szerb Nagy Szent-Miklós 2 u.
- Veszétség:**
antalfalvi j. Ozora 1 u.,
bánlaki j. Bánlak 1 u., Offszénica 1 u.,
párdányi j. Gyűlvész 1 u.,
törökbecsei j. Törökbecse 1 u.,
törökkanizsai j. Deszk 1 t., Ó Szent-Iván 1 u.,
Nagykikinda v. 1 u.
- Takonykór és bőrféreg:**
módosi j. Román Szárca 2 u., Szárca 1 u., Szerb Bóka 1 u., Tógyér 1 u.,
nagybecskereki j. Lázárföld 1 u., Szerb-Aradác 1 u.,
nagykikindai j. Mokrin 1 u.,
párdányi j. Párdány 1 u., Szerb Ittebe 1 u.,
törökkanizsai j. Jázova 1 u.,
Nagykikinda v. 1 u.
- Rühkór:**
alibunári j. Ilánca 5 u.,
antalfalvi j. Csenta 2 u., Crepája 1 u., Far- kasd 2 u., Jarkovác 3 u., Lajos- falva 1 u., Ozora 5 u., Torontál- Vásárhely 1 u.,
bánlaki j. Bánlak 2 u., Karácsonyi Liget 5 u., Nagy-Margitta 11 u., Offszénica 1 u.,
csenei j. Klári 2 u., Tamásfalva 1 u., Öreg falu 1 l.,
módosi j. Fodorháza 11 u., Gát 1 u., Horvát- Neuzina 3 u., Keresztes 2 u., Román-Szárca 5 u., Szárca 2 u., Szerb-Neuzina 7 u., Tógyér 4 u.,
nagybecskereki j. Béga-Szent György 1 u., Nagy- Torák 1 u., Rogendorf 1 u., Bótos 15 u., Ernesztháza 1 u., Szerb Elemér 12 u., Tót Ara- dác 1 u.,
nagyszentmiklósi j. Szerb Csanád 5 u.,
pancsovai j. Réva- u 2 u.,

- párdányi j. Gyűlvész 3 u.,
törökkanizsai j. Deszk 2 u., Feketető 19 u., Szanád 2 u., Torontál-József falva 1 u.,
törökbecsei j. Kumán 1 u., Tarras 10 u.
- Sertésorbánc:**
nagybecskereki j. Jankahid 1 p.
- Sertésvész:**
bánlaki j. Offszénica 1 p.,
nagybecskereki j. Lukácsfalva 2 p., Szerb- Elemér 1 u.,
nagyszentmiklósi j. Porgány 1 m.,
törökbecsei j. Török-Becse 2 t.,
törökkanizsai j. Gyála 1 u.

TÁVIRATOK.

A képviselőház szünete.

Budapest, április 23 (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ma, Széchenyi Béla koronaőr beiktatási ünnepe alkalmából, vala- mint csütörtökön, a prágai érsek és krakói püspöknek bíborcsi kalappal való feldiszi- tésének szertartása alkalmából a Ház nem tart ülést, minthogy az ünnepségeken a titkos tanácsosoknak és a minisztereknek is jelen kell lenniük.

Az új koronaőr beiktatása.

Budapest, április 23 (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ma délben a budai királyi várakban ünnepélyes módon folyt le Széchenyi Béla grófnak beiktatása a korona- őri méltóságba. Széll Kálmán miniszter- elnök a beiktatásnál mint királyi biztos szerepelt. Az aktus lefolyása után a koronát és a koronázási jelvényeket nagy pompával átvitték az újabb őrzési helyre, az új korona-terembe.

A Reichsrathból.

Budapest, április 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik: A Reichsrath mai ülésében napirend előtt a keresztény szocialisták és a német nép- párti Nöckl közt heves jelenetek játszód- tak le, egymást hazug, aljas fickó, gyalá- zatos és több efféle szavakkal illetvén.

A magyar főváros vendégei.

Budapest, április 23 (A „Torontál“ eredeti távirata.) Eulenburg herceg, bécsi német nagykövet ma reggel Budapestre érkezett. Szintén ma érkeztek Budapestre Taliani pápai nuncius Bécsből, továbbá Pininszki galiciái helytartó Lembergől, hogy jelen legyenek a királyi várakban végbemenő bibornoki biretum ünnepélyes átadásánál.

Az „Irgalom Háza“ fölavatása.

Budapest, április 23. (A „Torontál“ ered. táv.) A gyógyíthatatlan betegek részére özvegy San Marco hercegné, sz. Nagyszentmiklósi Nákó Milévától az ország- ban alapított első kórházat, mely a főváros III. kerületében, a Fényes Elek-utcában épült, dr. Kohl Medárd püspök ma dél- előtt áldotta meg nagy közönség és a ható- ság képviselőinek jelenlétében és átadta rendeltetésének.

A montenegrói trónörökös Belgrádban.

Budapest, április 23. (A „Toron- tál“ ered. távirata.) Ragusából sürgönyzik: A ragusai kongresszuson egybeült szláv hírlapírók közül többen kirándulást tettek Cetinjébe, ahol úgy Miklós fejedelem, mint Mirko trónörökös vendégül látták a hírlapírókat. Mirko trónörökös ez alkalom- mal megemlítette, hogy a legközelebbi időben látogatást készül tenni a belgrádi udvarnál.

Kamatláb leszállítás.

Budapest, április 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berlinből sürgönyzik: A birodalmi bank a bank-kamatlábót négy százalékra, a lombard kamatlábót öt szá- zalékra szállította le.

Konzul, aki nem kap fizetést.
Budapest, április 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyi jelen- tések szerint Sakir effendi, brindisii al- konzul bejelentette, hogy elhagyja állomá- sát, mert évek óta nem kapta meg fizetését.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. április 23.
A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára		
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig	
Bánsági	ó	76	7.45	7.60	80	0.—	0.—
Tiszavidéki	„	76	7.55	7.70	80	7.95	8.05
Pestvidéki	„	76	7.45	7.55	80	7.85	7.95
Bácskai	„	76	7.65	7.75	80	0.—	0.—

Rozs	uj	elsőrendű	kilós		
			70-72	7.60	7.65
„	„	másodrendű	—	7.40	7.50
Árpa	„	takarmány	60-62	6.35	6.65
„	„	égetni való	62-64	6.—	6.20
„	„	sőrfőzésre való	64-66	0.—	0.—
Zab	„	—	39-41	6.50	6.70
Tengeri	ó	bánsági	—	0.—	0.—
„	„	másnemű	—	5.35	5.40

Határidő-üzlet.

Budapest, apr. 23. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Kielégítő kínálat mellett teljesen megfelelő volt a kereslet és az ennek folytán kifejlődött üzletkötés is. Az árak is javultak. Déli záratkor a határidőüzletben a következő jegyzések fordultak elő:

Buza májusra	7.64—7.65
„ júniusra	7.66—7.67
„ őszre	7.81—7.82
októberre	7.79—7.80
Rona őszre	6.72—6.73
Zab őszre	6.73—6.74
Tengeri májusra	5.29—5.30

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken, 1901 évi április hó 23-án megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	6.80 korona
kétszeres	„	6.10
rozs	„	6.—
árpa	„	5.—
zab	„	5.50
kukorica uj	„	4.90
repece	„	10.80
széna I.	„	2.80
„ II.	„	2.50
szalma I.	„	1.50
„ II.	„	1.—
burgonya	„	3.20
marhahús I. 1 kilogr.	„	—96
„ II.	„	—88
borjú hus	„	1.20
disznó hus	„	—96
juh hus	„	—72
zsir	„	1.04

Vonatok érkezése és indulása

- Nagy Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.**
Érvényes 1901. április hó 1-től.
- Erkezik:**
A nagybecskereki pályaudvarra:
Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunárról: este 7 óra 23 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
- Budapest—Nagy-Kikindáról:** reggel 7 óra 52 p.; dél- után 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.
- Indul:**
A nagybecskereki pályaudvarról:
Zsombolyára: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 3 óra 25 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; dél- előtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

3402. tkvi szám 1901.

398-1.1

Pótárverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közbirre teszi, hogy Idvorjan Mirja végrehajthatónak Naun Valérie és Naun György nagy-toráki lakosok végrehajtást szenvedők elleni 255 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az 1212/901. sz. hirdetmény nyel elrendelt árverés pótlásául az árverést elrendelte a következő ingatlanokra is.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területében levő Jankahid község 106. száma tkvben A I. 2., 3. és 7., sorsz. 545., 617. és 1093. hrsz. 2 hold 400 □-ól területű ingatlanságnak Naun Valéria és Naun György tulajdonát képező 2/3 része 1476 korona kikiáltási árban 1901. évi május hó 18. (tizennyolc) napjának d. e. 9 órájára Jankahid község házában meg tartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitért birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árak 10%-át, vagyis 147 korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42 §. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám a. kelt magy. kir. ig. min. rendelet 3. §-ában jelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltást kezelő kezébe letenni, vagy az 1881. évi LX. t. c. 170-ik §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. tvszék tkvi irattárában s a Jankahid község előljáróságánál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. törvényszék telekkönyvi hatóságánál, 1901. évi március hó 28-án.

Kövér,

kir. törvényszéki bíró.

Tej-eladás.

Május elsejétől kitűnő minőségű tej rendelhető meg literenkint 7 krajcárjával. Tíz literen felüli rendelésnél nyáron 6, ősszel és télen 7 krajcárjával

Szabó tisztartónál
Eleméren.

392-3.2

Lakás-változás.

Hivatalos irodám e folyó évi május hó (1-e) elsejétől a Gizella-parti 6. szám alatti Benkovich-féle házban leendő elhelyezve.

Hadfy Döme,

királyi közjegyző.

401-3.1

Alibunári szolgabírószág.

1758. kig. sz. 1901.

399-3.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye alibunári járásában levő Román Petre községben — melynek lakossága hatezer és román ajku — az orvosi állás lemondás folytán üresedésbe jött.

A községi orvostól követeltetik: 1. Hogy az összes gyógytudományok tudora legyen. 2. Legalább egy évi magánpraxisa legyen. 3. A betegekkel román nyelven tudjon érintkezni tolmács nélkül. 4. Szegényeknek és az iskolás gyermekeknek az orvosi kezelést, sőt szegényeknek a hal tkémlést is ingyen végezze. 5. Köteles a torontálvármegyei orvosok nyugdíj-egyletbe be lépni.

A községi orvos javadalmazása: 1. Évi fizetés címén 1600 korona. 2. Évi lakbér címén 400 korona. 3. Nappali látogatásért 40 fillér, éjjeliért 80 fillér. 4. A halottkémlelésért 40 fillér. 5. A husszemléért a megyei szabályrendeletben megállapított illetmények szedése

Joga van a községi orvosnak a feltől gyors látogatás céljából kocsit kérni, szegényekhez, kik lóval és kocsival nem bírnak, községi előfogaton mehetnek, az előfogatot járványos betegségek alkalmával is felhasználhatják.

Felhívom tehát mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a kellően felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi május hó 21-ik napjáig benyújtsák, mert a később érkező kérvény, mint elkéset, figyelembe nem vétetik.

A választást 1901. évi május hó 22-ik napjának délelőtti 8 órájára tűzöm ki, helyétül Román-Petre község tanácstermét. Alibunár, 1901. április hó 14-én.

Kajtár,
főszolgabíró.

39626/C. I.

Magy. kir. államvasutak.

Kombinált vasuti és hajózási díjszabás Fiumén át.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a Fiumén át érvényes kombinált vasuti és hajózási forgalomban f. évi június hó 1-vel új közvetlen személy és podgyászdíjszabás lép életbe, mely módosított határozmányokon kívül egyrészt a cs. kir. szab. Kassa—Oderbergi vasut Oderberg állomása, másrészt Abbázia vagy Lovraná és Ancona vagy Velence, továbbá egyrészt a szab. osztrák magyar államvasutársaság Párga állomása, másrészt Abbázia

vagy Lovrana és Ancona vagy Velence, végül Bécs államv. p. u. vagy északi p. u. állomás és Lussinpiccolo közötti forgalomban, új menetdíjakat és közvetlen podgyászdíjtételeket foglal magában.

E en díjszabással a kombinált vasuti és hajózási forgalomban Fiumén át 1899. évi október hó 1-től érvényes személy díjszabás, továbbá az egyrészt Bécs—Budapest másrészt Ancona—Velence között Fiumén át 1898. évi december hó 1-től érvényes személy- és podgyászdíjszabás és részlettblázat érvényen kívül helyeztetik.

Az új díjszabás a m. kir. államvasutak díjszabás elárúsító irodájában (VI. Csengery-utca 33. sz.) 30 fillérért kapható.

Budapest, 1901. április 9 én.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik)

9762/L/1901.

Magyar kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Zágráb.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének központiában két egyenként 600 korona évi fizetés és 240 korona lakbér, valamint szolgálati egyenruha élvezetével egybekötött hivatal-szolgai állás üresedett meg.

Annak előrebocsátása mellett, hogy a polgári alkalmazásra jogosító hadügyi, vagy honvédelmi miniszteri igazolvánnyal bíró kiszolgált altisztek az 1873. évi II. törvény cikk értelmében ezen állások betöltésénél elsőbbséggel bírnak, felhívjuk mindazokat, a kik ezen állásokra pályázni óhajtanak, hogy kellőképp felszerelt folyamodványukat, melyben a magyar állampolgárság s az igazolványos altiszteknél a 45. másoknál pedig a 35 ik életévet meg nem haladó életkoron, ép és egészséges testszervezeten felül a magyar írás és olvasásban, valamint a számolás elemeiben való jártasság is kellően igazolandó, a m. kir. állami vasutak zágrábi üzletvezetőségéhez címezve legkésőbb f. évi április hó 30-ik napjáig annál is inkább beterjesszék, mert a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A katonaságtól közvetlenül, a szolgálat folytonosságának megszakítása nélkül hozzánk átlépő katonai altiszteknél, véglegesítésük esetében a katonai szolgálatban töltött idő sz. szabályszerű utánfizetésnek megfelelő havi részletekben leendő befizetése mellett nyugdíj jogosult idejökbe be fog számítani.

Zágráb, 1901. április hó 14.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjaztatik)

Hirdetések

felvételnek a

„Torontál“

kiadóhivatalában.

Gazdasági gépekből

állandó nagy raktáromat ajánlom a t. c. gazdaközönség figyelmébe.

A tavaszi idényre ajánlom az elismert „Bächer“-féle egytetemes acél-ekéket és talajmivelő eszközöket.

A jelenkor legjobb és legtekéletesebb Melichár-féle „Unicum Drill“ sorbavető gépeket, tengeri-és répakapálókat, szénagyújtó-gépeket, „Johnston“ eredeti amerikai fűkaszáóit, marokrakó és kéveköttő arató-gépeit. Nicholson-féle elsőrendű gyártmányú gőzcséplő-gépeket és kazánokat.

Képviselet Mayer-féle benzín-, petroleum-, gázmotorokban és esőplőgépekben.

Előnyös fizetési feltételek és olcsó árak mellett.

Feltűnést keltő találmány! Bármely törött vas-géppontvárnak összeragasztását elvállalom és azért teljes szavatosságot vállalok; ezen összeragasztást a nevét „FERROFIX“ felhasználásával eszközölöm.

Felvilágosítással készséggel szolgálok 136—100.35

Telefon 70. szám. **Eckstein Vilmos**
Nagybecskereken (Dr. Linyásky-féle ház).